

POHJOIS-IIN KYLÄYHDISTYS RY:N VUOSIKERTOMUS 2014

Yhdistyksen historiaa

7.5.1987 kokoontui 39 kyläläistä Pohjois-Iin koululle perustamaan Pohjois-Iin kylätoimikuntaa. Kylätoimikuntaan valittiin jäseniksi Veera Jussila, Pirkko Mäkitalo, Jukka Kärsämä, Eeva Seuranen, Ilmi Veijola, Jukka Tiiro, Arvo Virkkula ja Heikki Hyvärinen. Kylätoimikunnan ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Arvo Virkkula ja perustavan kokouksen sihteerinä toimi Ilmi Veijola.

Arvo Virkkula johti kylätoimikuntaa vuosina 1987–1999 ja sihteerinä ja rahastonhoitaja toimi tuon ajan myös Pirkko Mäkitalo. Kylätoimikunta toimi 16 vuoden ajan ja hiipui sitten vuosituhannen vaihteessa muutamaksi vuodeksi ja heräsi jälleen eloon vuonna 2002, jolloin tehtiin "Tuumasta toimeen"-kyläkysely kyläsuunnitelmaa varten yhteistyössä Pohjois-Suomen Aikuiskoulutuskeskuksen Kylävalakiat-projektin kanssa ja samalla rekisteröidyttiin 15.9.2003 Pohjois-Iin kyläyhdistys ry:ksi ja hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Meeri Jämsä (nyk. Simoska), varapuheenjohtajaksi Raimo Välikangas, sihteeri/rahastonhoitajaksi Maria Tolonen ja hallituksen jäseniksi: Riitta Hopponen, Tuula Tiiro ja Taina Häkkinä. Vuonna 2002 perustettiin myös Hiastinhaaran toimikunta.

Koska tehokkaasti on tartuttu tuumasta toimeen 25-vuoden aikana, kyläyhdistyksemme aktiivisuus huomattiin: Pohjois-Iin kyläyhdistys ry valittiin Vuoden 2008 Iiläiseksi kyläksi ja Pohjois-Pohjanmaan Vuoden kyläksi 2008. Valtakunnallisesti kyläyhdistyksemme sai tunnettuisuutta ja laajalti kiitosta Valtakunnallinen Vuoden Kylä 2009 valinnalla, perusteluina: "Pohjois-Ii on todellinen alueensa kehittäjäorganisaatio, jossa tehdään kyläsuunnittelua laajana prosessina ja kylässä on hyödynnetty hyvin hankerahoitusta, toteutettu useita elinkeinohankkeita, tiedottaminen on aktiivista ja Pohjois-Iissä ei ole omaa kyläasiamiestä vaan kaikki tehdään talkoilla". Vuonna 2012 Pohjois-Iin kyläyhdistys juhli 25 olemassa olovuottaan koko kylän yhteisillä juhlilla.

Pohjois-Iin kyläyhdistys ry:n tarkoituksena on edistää kylän asukkaiden yhteistyötä, omatoimisuutta ja kylän elinkelpoisuutta ja toimia sen edunvalvojana. Yhdistys on puoluepoliittisesti ja uskonnolliselta vakaumukseltaan sitoutumaton.

Yhdistyksen/Hallituksen kokoukset

Yhdistyksen hallituksen kokouksia pidetään kerran kuukaudessa ja tarvittaessa myös useammin. Hallitus kokoontui 11 kertaa, jonka lisäksi Hiastinhaaran lammaslaidunhankkeen tiimoilta kokoonnuttiin myös erikseen. Vuonna 2014 Pohjois-Iin kyläyhdistyksen hallituksen muodostivat:

Anita Sievänen, puheenjohtaja; Markku Veijola, varapuheenjohtaja; Leena Tiiri, sihteeri/rahastonhoitaja sekä jäsenet Aune Olkonieni, Tiina Joensuu, Jukka Sassi, Auvo Anisimaa ja Antti Leinonen.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin Pohjois-Iin koululla 26.3.2014 ja syyskokous 19.11.2014. Kevätkokouksessa puheenjohtajana toimi Pertti Huovinen. Syyskokouksessa pääroolissa oli energian säästö ja HINKU-kylähanke. Asioista kertomassa olivat Jukka Härkin, energiainsinööri - Iilaakso Oy; Kari Manninen, energia-asiantuntija - Iilaakso Oy; Kimmo Seuranen, energisti/EVP; Johanna Pihlajamaa, projektisuunnittelija TESS-hanke, Tekniikan- ja Luonnonvara-alanyksikkö, OAMK ja Irja Ruokamo, ohjelmapäällikkö / Uusiutuva energia ja ympäristö - Iin Micropolis Oy

Edunvalvonta

Puheenjohtaja informoi vuoden aikana säännöllisesti Iin kunnanjohtajaa yhdistyksemme toiminnasta ja tulevista suunnitelmista. Kunnanvaltuustossa vaikuttaa viisi pohjoisiilaista valtuutettua: Petri Tervonen, Leena Tiiri, Reijo Kehus, Mika Koistinen ja Jouni Mähönen. Petri Tervonen ja Leena Tiiri ovat myös kunnanhallituksen jäseniä. Petri on jäsenenä kunnan maapoliittisessa työryhmässä, mikä on myös osoittautunut kylän kannalta arvokkaaksi asiakksi. Lisäksi Maria-Liisa Halonen ja Anita Sievänen ovat Iin lähineuvoston jäseniä. Yhdistys kuuluu jäsenenä Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry:hyn ja Oulun Seudun Leader ry:hyn. Kyläyhdistyksen puheenjohtaja Anita Sievänen on ollut vuonna 2014 myös Oulun Seudun Leader ry:n puheenjohtaja sekä Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry:n varapuheenjohtaja.

Tiedottaminen

Kevät- ja syyskokouksista julkaistiin kokouskutsut Rantapohjassa 20.3.2014 ja 13.11.2014. Pohjois-Iin Sanomat ilmestyi kolme kertaa vuonna 2014. Hyödynsimme www.pohjoisiinkylayhdistys.fi ja www.ii.fi verkkosivuja tiedottamisessa ja kyläyhdistyksen ilmoitustaulu Pohjois-Iin koululla on ollut käytettävissä kyläläisten myös omia ilmoituksia varten. Kyläyhdistyksen omat Facebook-sivut www.facebook.com/PohjoisLi olivat ahkerassa käytössä. Niiden kautta kerrottiin yhdistyksen tapahtumista ja talkoista.

Talous

Yhdistyksemme suurimmat tulonlähteet vuositasona ovat jäsenmaksut, talkoot, tilatut kahvitukset, kohdeavustukset sekä mainostulot Pohjois-Iin Sanomissa. Tuloilla saamme katetuksi yhdistyksen kiinteät kulut eli ne pakolliset menot, joilla toimintaamme pyöritämme. Vuonna 2014 jäsenmaksu oli 12 €/talous, kannatusmaksu 25€/talous ja 100 €/yritys. Kokonaiskertymä jäsenmaksuista oli 1118 €. Vuoden 2014 tulos oli ylijäämäinen 1676.11 €.

Tunnustukset

Iin Ympäristöyhdistys ry luovutti Vuoden 2013 ympäristöteko -kunniakirjan Pohjois-Iin kyläyhdistykselle Iin kotiseutujuhlassa 6.7.2014. Kunniakirjan perusteena ovat ansiot kylän asuinympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamisesta sekä kulttuurimaiseman hoidosta. Palkinnon jakoi Ympäristöyhdistyksen puheenjohtaja Teijo Liedes ja sitä olivat vastaanottamassa Anita Sievänen, Raimo Välikangas, Emilia Hiltunen ja Tarmo Mähönen.

Hiastinhaaran lammaslaidun ja Hiastinhaaran luontopolun ja lintutornin kunnostamis- ja rakentamishanke

Kyläyhdistys teki yhteistyössä ProAgria Oulu/ Maa- ja kotitalousnaisten VYYHTI -hankkeen kanssa Iin Hiastinhaaran lammaslaitumen hoitosuunnitelman vuosiksi 2013–2019, jossa tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden edistäminen, luontopolun varren maiseman elävöittäminen ja seudullisesti mielenkiintoisen tutustumiskohteen luominen.

Perämeren rannikon laidunniittyjä ja rantametsiä on laajalti laidunnettu vielä 1970-luvulle asti ja Hiastinhaaran laidunalueella laidunsivat läheisen Kemiläisen talon lehmät vielä 1960–70-luvuilla. Kyläyhdistys on tehnyt maanvuokrasopimukset maanomistajien kanssa ja pohjoisiiläisen lampurin kanssa ja alkuraivaus ja aitaaminen aloitettiin keväällä 2014 ennen lintujenpesintäaika. Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskus myönsi hankkeelle ei-tuotannollista investointitukea 4894,40 €, joka on tarkoitettu perinnebiotooppien alkuraivaukseen ja aitaamiseen. Lisäksi perinnebiotoopin hoitoon myönnettiin viideksi vuodeksi 12 830,50 € ympäristötukea vuosille 2015-2020. Myönnetty investointituki on 4894,40 € ja tälle summalle saatiin Iin kunnalta koroton väliaikaisrahoitus, joka on jo maksettu takaisin.

Osa hankekonaisuutta on myös Hiastinhaaran luontopolun ja lintutornin kunnostaminen ja rakentaminen. Luontopolku ja lintutorni rakennettiin alueelle Iijoen ympäristöhoito-ohjelman II-vaiheessa v. 2002–2003 ja Hiastinlahden luontopolkualueen omistaa Iin kunta. Vuonna 2015 rahoituksen hankkeelle hakee Iin kunta Oulun Seudun Leader (ent. JoMMa) ry:ltä yhteistyössä kyläyhdistyksen kanssa ja hankkeen valmistumisen jälkeen (2016) Pohjois-Iin kyläyhdistys ry:n ja Iin kunnan välille tehdään kunnossapitosopimus.

Yhdistyksen muuta toimintaa

Pohjois-Iin kyläkirjan tekoa jatkettiin. Kirjaa kirjoittaa Pertti Huovinen, se on aloitettu 1.1.2013 ja se valmistuu kyläyhdistyksen 30-vuotisjuhlaan 7.5.2017.

Kyläsuunnitelma 2014-2019 luovutettiin valtuustolle Iin kunnanvaltuuston kokouksen alussa 10.2. Paikalla olivat Anita Sievänen, Tiina Joensuu, Aune Olkonieniemi ja Leena Tiiri.

HINKU-kylä Pohjois-Ii. Kohti hiilineutraalia kuntaa -hankkeessa (HINKU) kunnat, yritykset, asukkaat ja asiantuntijat ideoivat ja toteuttavat yhdessä ratkaisuja kasvihuonekaasupäästöjen hillitsemiseksi. HINKU-kunnat ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Iin kunta on yksi Suomen HINKU-kunnista ja haluamme kyläyhdistyksenä tukea HINKU-aatetta ja auttaa täällä Pohjois-Iissä asuvia tekemään ympäristöstävällisiä valintoja, joilla säästetään aikaa ja rahaa.

Kyläyhdistyksemme on päässyt mukaan TESS (Towards European Societal Sustainability) tutkimushankkeeseen, koska HINKU- kylämme on esimerkki yhteisöllisestä ratkaisusta eli päätös osallistumisesta on tullut kyläläisiltä (kyläsuunnitelma 2014-2019) ja kylätoiminta on jatkunut tarpeeksi pitkään, jotta sillä olisi jo koettua historiaa.

Hankkeessa mukana olevat maat ovat Suomi, Espanja, Italia, Romania, Saksa ja Skotlanti ja koordinoijana Suomessa toimii Oulun Ammattikorkeakoulu.

Suomesta valikoitui 32 aloitetta ja yhdeksi tutkittavista aloitteista valikoitui HINKU-kylä ja yhteistyössä hankkeen kanssa saamme ”työkalut” ja ”työpajat” oman HINKU-suunnitelmamme toteuttamiseen.

Iin kunnan strategiatyö. Pohjois-Iin kyläyhdistys oli mukana valmistelemassa Iin kunnan uutta strategiaa vuosille 2014-2020 kevään aikana. Strategiasta pyydettiin myös lausunto kyläyhdistykseltämme ja allekirjoitimme Ii-sopimuksen, jossa sitoudumme yhdessä tekemään työtä Iin menestymisen ja hyvinvoinnin eteen.

Risteyksien kukkaistutukset. Kallion Kotipuutarha istutti perinteisesti kukat laatikoihin Konintien-, Virkkulantien-, Kantolantien risteyksiin ja Kalaliike Kuhan pihalle. Kuha osallistui kukkien ja niiden hoidon kustannuksiin.

Stipendit Pohjois-Iin koulun 6. luokkien oppilaille. Pohjois-Iin kyläyhdistys on jakanut vuodesta 1990 lähtien stipendin Pohjois-Iin koulun oppilaalle. Stipendit on jaettu kuudennen luokan oppilaille (tytölle ja pojalle), joka on tunnollinen ja ahkera ja osoittaa erityistä lahjakkuutta taiteellisuuteen tai musikaalisuuteen tai on lahjakas tekstiili ja/tai teknisessä työssä. 25 euron arvoisen stipendin saivat Alina Hekkala ja Tommi Tölli.

Kyläkävely pidettiin lauantaina 16.8. Maa- ja kotitalousnaisten Kalle Hellströmin vetämänä. Saimme kuulla talojen historiasta, katsoimme vanhoja karttoja ja löysimme myös Karhusaaresta kuuluisan ja suosituksen tanssilavan paikan ja mietimme Hiastinhaaran yläosan ja Akolanlahden rantojen maiseman avartamista. Kävelymme päättyi Hiastinhaaran lammaslaitumelle ja sieltä edelleen makkaranpaistoon laavulle.

Syksyn Sävel. Ensimmäinen Syksyn Sävel yhteislaulutilaisuus pidettiin Navettarannassa 16.8. Laulattajina olivat pohjoisiiläiset mieslaulajat Markku Veijola ja Vesa Hanhisalo ja säestäjinä pohjoisiiläiset hanuristit Maria-Liisa Halonen ja Arvo Viinamäki.

Kyläyhdistyksen jumppa. Perinteinen naistenjumppa jatkoi toimintaansa menestyksekkäästi ja myös miehet innostuivat aloittamaan toiminnan uudestaan. Naistenjumpsaa veti Eila Fäldt ja miesten jumpsaa Paavo Halonen. Jumpsat jouduttiin siirtämään syksyllä Työväentalolle, koska Pohjois-Iin koulun liikuntasali laitettiin syksyn aikana käyttökieltoon. Salivuokraan saimme Ii-Instituutilta 175.00 € avustuksen.

Maisemansuunnittelua Pohjois-Iihin. Pohjois-Iin kyläyhdistys ry sai vieraakseen 12.9.2014 kaksi Oulun ammattikorkeakoulun vaihto-opiskelijaa - Pavlina Vickova Tsekistä (Mendelin yliopisto, Brno) ja Jaroslav Drab Slovakiasta (Nitran maatalousyliopisto) ja heidän opettajansa Matti Järven Tekniikan ja luonnonvara-alanyksiköstä. Opiskelijat tarvitsivat kohteen, josta he saavat opistopisteitä ja johon he voivat tehdä maisemanhoitosuunnitelman. Maisemanhoitokohteeksi valittiin Pohjois-Iissä Hiastinhaaran yläosa 4-tieltä Akolanlahdelle sekä Akolanlahden rantamaisemat. Hiastinhaaran on Iijoen tulvahaara, joka lähtee Akolanlahdesta ja päättyy Kantolanlahden kautta Perämereen. Kohteeseen oli myös tutustumassa Iin Micropoliksen viestintä- ja markkinointipäällikkö Anna Saksio. Maisemansuunnittelualue on sama alue, joka oli kohteena myös kyläkävelyssä 16.8.2014, joka toteutettiin ProAgria/Oulun Maa- ja kotiseutunaiset VYYHTI-hankkeen johdolla. Opiskelijoiden tekemä alueen maisemahoitosuunnitelma esiteltiin ja julkistettiin kyläläisten ja vaihto-opiskelijoiden yhteisessä tilaisuudessa Pohjois-Iin koululla. Hiastinhaaran yläosan maisemointityön suunnittelua ja toteutusta jatketaan edelleen vuosien 2015-2017 aikana.

Heijastimet. Pohjois-Iin kyläyhdistys teetti heijastimia, joissa on kyläyhdistyksen vaakuna. Heijastimet jaettiin syksyllä Pohjois-Iin koululaisille, opettajille ja muulle henkilökunnalle.

Pohjois-Iin kylän kuninkaallinen joulutervehdys. Kunnan joulunavaus ja Iin Wanhan Haminan markkinat pidettiin 29.11. Huilingin lavalla, kotiseutumuseossa, Nätteporissa sekä seurakuntatalolla. Samalla aloitettiin uusi perinne, jossa kylät vuorollaan tuovat omannäköisensä joulutervehdyksen jouluavaustapahtumaan.

Kuninkaallisen joulutervehdyksen tapahtumaan toi Pohjois-Iin kyläyhdistys: *”Ruotsi-Suomen kuningas tuli ja määräsi, että Te Iiläiset saatte pidettävän markkinat kahdesti vuodessa tällä paikalla kirkon vieressä ja samalla hän kielsi paloviinan, tupakan ja oluen myymisen markkinapaikalla sekä että jokainen välttää juopumista, tappelusta ja muuta lähimmäisen rauhan ja mielen rikkomista. Mutta hän salli pellavan, palttinan, lohen ja muun tarpeellisen tavaran myynnin.”*

Kuninkaana oli Markku Veijola, kamarineitona Tiina Joensuu ja rumpalina Jukka Sassi.

Joulurauhan julistus 17.12. Toteutimme yhteistyössä Pohjois-Iin koulun vanhempainyhdistyksen ja Pohjois-Iin koulun kanssa joulurauhan julistuksen koulun piha-alueella, joka koristeltiin ulkotulilla. Ulkotulia laitettiin myös Virkkulantielle. Kyläyhdistys tarjosi kuumaa glögiä ja pipareita, jonka jälkeen sekä koulun joulujuhla että joulun rauhan julistus pidettiin koulun piha-alueella.